

9.2.2016

EU:N LINJATTAVA ILMASTOTAVOITTEENSA PARIISIN SOPIMUKSEN MUKAISESTI

- Fortumin kannanotto EU:n ilmastopolitiikan kehitykseen

Pariisin ilmastokokous joulukuussa 2015 sai menestyksekkäästi aikaan sitovan ja kaikki maat kattavan sopimuksen, mikä luo entistä tasapuolisemmat lähtökohdat ilmastonmuutoksen hillitsemiselle ja hiilivuodon riskin vähentämiselle. Sopimukseen on sitoutunut 195 maata, jotka vastaavat 98 prosentista maailman kasvuhuonekaasupäästöistä. Fortumin mielestä tässä tilanteessa on erittäin hyvät edellytykset tarkastella uudelleen EU:n ilmastopolitiikkaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja tiukentaa vuoden 2030 päästötavoitteita. Myös päästökauppajärjestelmää on muutettava.

Pariisin jälkeen EU:n ilmastopolitiikan kehittäminen vaatii seuraavat toimenpiteet:

- Pitkän aikavälin tavoitteeksi päästöjen vähentäminen 95 prosentilla vuoteen 2050 mennessä, jotta päästään 1,5-asteen tavoitteeseen.
- Vuodelle 2030 aiempaa vaativampi tavoite eli päästöjen vähentäminen 45-50 prosentilla, mikä on linjassa pitkän aikavälin 95 %:n tavoitteen kanssa.
- Vuoden 2040 tavoite määriteltävä vuoteen 2023 mennessä.
- Päästökauppajärjestelmän lineaarinen päästövähennyskerroin vähintään 2,6 prosenttiin vuodesta 2021 alkaen, jolloin se on linjassa 95 %:n tavoitteen kanssa.
- Päästökaupan laajentaminen lämmitys- ja jäähdytyssektorille selvítettävä päästökauppadirektiivin uudistamisen ja taakanjakopäätöksen yhteydessä.

Pitkän aikavälin tavoitetta tarkennettava

Fortum esittää, että EU tarkentaa nykyistä pitkän aikavälin päästötavoitettaan (80-95 % vähennys vuodesta 1990 vuoteen 2050), jotta maapallon lämpötilan nousu voidaan pysäyttää 1,5 asteeseen Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Arviomme mukaan 1,5 asteen tavoitteeseen pääsy edellyttää päästöjen vähentämistä noin 95 prosentilla. Pitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen puolestaan vaatii, että EU:lla on kustannustehokas suunnitelma välitavoitteineen vähennysten saavuttamiseksi.

Pariisin sopimus tarjoaa mahdollisuuden vapaaehtoiseen kansallisten sitoumusten tarkasteluun vuonna 2018 ja sitoumusten uudelleentarkasteluun vuonna 2020. Vapaaehtoisen tarkastelun tavoitteena on varmistaa, että sitoumukset johtavat pitkän aikavälin tavoitteisiin. EU:n sitoumuksia ja pitkän aikavälin tavoitteita pitäisi kuitenkin tarkistaa jo tätä aikaisemmin, ennen kuin päästökauppajärjestelmän uudistuksesta vuoden 2020 jälkeiselle ajalle ja päästökaupan ulkopuolisten sektorei-

9.2.2016

den taakanjaosta päätetään. Hyvissä ajoin tehty päätös pitkän aikavälin tavoitteesta ja välitavoitteista lisää toimintaympäristön vakautta ja ennustettavuutta vuoden 2030 jälkeiselle ajanjaksolle. Tämä on erityisen tärkeää energiateollisuudelle, joka päättää vuosisadan puoliväliin ulottuvista investoinneista seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tavoite vuodelle 2040 tulisi määritellä vuoteen 2023 mennessä.

Tiukempi tavoite vuodelle 2030

Eurooppa-neuvosto linjasi lokakuussa 2014, että EU pyrkii saavuttamaan vähintään 40 %:n päästövähennyksen vuoteen 2030 mennessä yhteisön omilla toimenpiteillä. Asiaan päätettiin palata Pariisin COP-kokouksen jälkeen. Fortumin mielestä Pariisin COP21:n lopputulos täyttää selkeästi EU:n tavoitetason tiukentamiselle asetetut ehdot.

Kasvihuonekaasujen vähentäminen on EU:ssa edennyt tuloksekkaasti: yhteisö saavutti ja ylitti¹ vuoden 2020 tavoitteensa jo vuonna 2014, kuusi vuotta etuajassa. Tuoreen analyysin² mukaan päästöt vähenevät 30 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Tällä perustella on aivan realistista nostaa vuoden 2030 ilmastotavoite 45-50 prosenttiin, mikä on linjassa pitkän aikavälin 95 % tavoitteen kanssa. Vuodelle 2030 asetettujen muiden tavoitteiden (uusiutuva energia, energiatehokkuus) tulisi kohdistua päästökaupan ulkopuolisiin sektoreihin, sillä ilmastotavoite edistää tehokkaasti uusiutuvan energian käyttöä ja energiatehokkuutta päästökaupan piirissä olevilla sektoreilla.

Useat jäsenmaat ovat päästökaupan vahvistamiseksi tekemässä päätöksiä kansallisista ilmastopoliitikoista ja -toimista, kuten päästöoikeuden minimihinta, jotka ovat kunnianhimoisempia kuin EU:n tavoitteet. Päästökaupan kannalta päällekkäiset kansalliset ja EU-tasoiset politiikat ovat suuri riski. Voimakas EU:n laajuinen ohjaus olisi myös kokonaistaloudellisesti parempi ratkaisu.

Mikäli EU kiristää vuoden 2030 tavoitteitaan, päästöjä on vähennettävä aiottua enemmän sekä päästökauppasektorilla että sen ulkopuolisilla sektoreilla. Tiukennettuja tavoitteita voitaisiin jakaa uudelleen vuosina 2016-17, jolloin päästökauppadiirektiiviä ja taakanjakoa joka tapauksessa tarkistetaan. Samassa yhteydessä, ennen näiden edellä mainittujen säädösten hyväksymistä, tulisi päättää rajoitetusta kertaluonteisesta päästöoikeuksien siirrosta päästökauppasektorin ja sen ulkopuolisten sektoreiden välillä tai muusta vastaavasta joustotoimesta.

Ehdotettu lineaarinen päästövähennyskerroin on riittämätön vuoden 2050 tavoitteen saavuttamiseksi

Päästökaupan roolia EU:n ilmastopoliitikan kulmakivenä on vahvistettava, sillä useat päällekkäiset EU-tason politiikat (uusiutuva energia, energiatehokkuus) ja kansalliset ilmastopoliitikat (mm. hiilikapasiteetin sulkeminen, päästöoikeuksien minimihinnat) ovat vesittäneet päästökaupan toimintaa.

Komission ehdottama 2,2 % vuosittainen lineaarinen päästövähennyskerroin (LRF) vuoden 2020 jälkeen johtaa ainoastaan 84 %:n vähennykseen päästökauppasektorilla vuodesta 2005 vuoteen 2050, mikä ei riitä EU:n 2050-tavoitteen saavuttamiseen. Kerrointa tulee nostaa vähintään 2,6 %:iin

9.2.2016

vuoden 2020 jälkeen, jotta päästövähennyksille saadaan kustannustehokas ja ennustettava etene-
missuunnitelma vuoteen 2050. Tiukennettu kerroin vastaisi 47 %:n päästövähennystä päästökaup-
pasektorilla ja 45 %:n kokonaispäästövähennystä EU:ssa vuoteen 2030 mennessä. Tämä johtaisi 95
%:n vähennykseen päästökauppasektorilla vuoteen 2050 mennessä.

Fortumin mielestä vahva päästökauppa on kustannustehokkain, teknologianeutraali ja joustava kei-
no ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Vankka ja uskottava päästökauppajärjestelmä vähentää sekä
kansallisen ja hajanaisen ilmastosääntelyn riskiä että tarvetta sähköntuotannon tukemiseen.

Päästökauppaa laajennettava

Odotuksena on, että EU:n tulevassa lämmitys- ja jäähdytysstrategiassa tavoitteeksi otetaan sektorin
päästöjen merkittävä vähentäminen. Jäsenmaissa eri lämmityspolttoaineiden valmisteveroissa on
myös suuria eroja, joten lämmitys- ja jäähdytyssektorin päästöjen vähentämisen kustannustehok-
kuutta voi vielä parantaa.

Tällä hetkellä lämmityssektori on osittain päästökaupan piirissä ja osin sen ulkopuolella. Rakennus-
ten lämmityksen arvioidaan aiheuttavan vuosittain noin 600³ miljoonan tonnin hiilidioksidipäästöt.
Jos päästökauppa laajennettaisiin koskemaan myös tätä lämmityssektorin osaa, päästövähennykset
kohdistuisivat tehokkaasti ja tasapuolisesti eri lämmitysmuodoille.

Tämänhetkinen ehdotus päästökauppadirektiivin muutoksista ei käsittele päästökaupan laajentamis-
ta uusille toimialoille (esim. lämmitys ja jäähdytys, liikenne). Tätä mahdollisuutta tulisi kuitenkin
pikaisesti selvittää, kun päästökauppadirektiivin uudistusta ja taakanjakopäätöksiä valmistellaan.
Mikäli päästökaupan piiriin lisättäisiin uusia toimialoja, EU:n pystyisi vähentämään päästöjä entis-
tä kustannustehokkaammin.

¹ Euroopan ympäristövirasto (EEA) 2015: Trends and projections in Europe 2015

² Sandbag 2015: The EU is on track for a 30% emissions reduction by 2020

³ GreenStream Network Ltd 2015: Inclusion of the heating sector in the EU ETS

Lisätietoja:

Esa Hyvärinen, Johtaja, Yhteiskuntasuhteet, +358 40 8262646 , esa.hyvarinen@fortum.com

Kari Kankaanpää, Ilmastoasioiden päällikkö, +358 50 4532330, kari.t.kankaanpaa@fortum.com